

daan dan dat handje aarzelend loslaten en met twee vuisten de hand van de agoog grijpen. De verheerlijkte bliken waarmee zo veel artsen-stafleden – zeker in het begin – de agoog bekeken, was gewoon griezelig. In hoeverre komt het daarvandaan, dat nogal wat huisartsen diezelfde kant gekozen hebben?

Lamberts. Het blijven gekruiste transacties. We hebben vastgesteld, dat een instituut niet goed kan functioneren zonder gedragswetenschappelijke inbreng. Daar heeft niemand een probleem mee. Maar het gaat om de manier waarop je ermee omgaat. Het is nu zo: jullie hebben onze hand gegrepen en nu claimen wij ook het recht om uit te maken waar je heen moet lopen.

- Braak, E. M. ter. Bestaat huisartsgeneeskunde? (1979) *huisarts en wetenschap* 22, 246-248.
- Burg, R. H. van der. Wat is een paradigma? (1979) *huisarts en wetenschap* 22, 210-211.
- Diederiks, J. P. M., B. S. Polak en J. van der Zee. Pretentieuze paradigmatiek. (1979) *huisarts en wetenschap* 22, 358-360.
- Lamberts, H. Opnieuw de paradigma's van de huisartsgeneeskunde I. [Redactioneel commentaar] (1980) *huisarts en wetenschap* 23, 258-259.
- Lamberts, H. en C. van Weel. Huisarts en wetenschap: een paradigma? [Redactioneel commentaar] (1978) *huisarts en wetenschap* 21, 82-83.
- Mees, J. M. Drie paradigma's in de geneeskunde. (1979) *huisarts en wetenschap* 22, 288-290.
- Paradigmanummer. (1978) *huisarts en wetenschap* 21, 445-500.
- Spreeuwenberg, C. Naar de ontwikkeling van een wetenschappelijke discipline huisartsgeneeskunde. (1979) *huisarts en wetenschap* 22, 162-164.
- Verdenius, W. Enkele ontwikkelingslijnen in de huisartsgeneeskunde. In: Holland naar de horizon. *Nederlands Huisartsen Instituut, Utrecht*, 1980.
- Verslagen van de Interstavenag van de Nederlandse en Vlaamse huisartsinstellingen. (1979) *Demestica* nr. 31.

Nota Bene

Voor het opsporen van nieuwe gevallen van de ziekte van Duchenne blijken kleuterleidsters minstens even effectief te zijn als consultatiebureaus. (Stelling bij: J. G. de Groot. De ziekte van Duchenne: vallen en opstaan. *Dissertatie Amsterdam*, 1980.)

(1980) *huisarts en wetenschap* 23, 272

Voorlichtingsmateriaal voor patiënten

Een lijst met adressen van instellingen, stichtingen en verenigingen die voorlichtingsmateriaal voor patiënten en andere betrokkenen uitgeven. Samengesteld door Willemien Avenarius*, Vera de Ru* en Prof. Dr. G. J. Bremer**.

Adoptie. Nederlandse vereniging voor pleeggezinnen, p/a Mw. W. van Pesch-Voet, Koekangerveldweg 82, 7958 PX Koekange (Dr); telefoon 05288-209.

Afasie. Stichting Afasie Nederland, Postbus 30470, 2500 GL 's-Gravenhage; telefoon 070-655882.

Afasie Vereniging Nederland, Postbus 30470, 2500 GL 's-Gravenhage; telefoon 070-655882. Folder: afasie, wat is dat? Stencil: voor familieleden. Aangeraden boek: V. E. Griffith. Een beroerte in de familie. *De Tijdstroom, Lochem*.

Alcoholisme. Nationale Commissie tegen het Alcoholisme (N.C.A.), Willem Barentzstraat 39, 3572 PC Utrecht; telefoon 030-711200. Informatiepakket over alcohol, tabak en andere drugs aan te vragen via coördinatiecommissie informatiepakketten, Postbus 18671, 2502 ER Den Haag; telefoon 070-639168.

Algemeen. Stichting Correlatie (Hulpdienst op algemene grondslag voor problemen op het sociale en psychische vlak), Maliebaan 113, 3581 CJ Utrecht; telefoon 030-331335.

Algemene vereniging tot behartiging van de belangen der patiënten, Postbus 278, 4460 AR Goes; telefoon 01100-13174. Brochure: patiëntenbelangen zijn ook uw belangen. Aangeraden boek: M. van Gijn. Lexicon voor de gezondheidszorg, *De Tijdstroom, Lochem*, 197.

Astma. Vereniging tot Bevordering van de belangen van Astmatici. Postbus

5527, 1007 AM Amsterdam; telefoon 020-120089. Nederlands Astma Fonds, Larikslaan 1, 3830 AA Leusden-Centrum; telefoon 033-41814. Blad: Contrastma. Brochure: voorkomen is beter dan genezen. Folders: over vakantie, hotels enzovoort, therapeutische kampen voor jongeren, adem oefeningen, de winter in Nederland (adviezen voor cara patiënten), saneringsadviezen, astma-, bronchitis-, emfyseem-patiënten, longen: uw lucht en uw leven, astma centra en poliklinieken 1978/79, lijst van boekuitgaven van het Nederlands Astma Fonds.

Autisme. Nederlandse Vereniging voor Autisme, Brinklaan 42, 1404 EX Bussum; telefoon 02159-31557 (9-12 uur). Blad: Engagemet. Folder: Wat is Autisme? (vragen en antwoorden). Beknopte literatuurlijst.

Bejaarden. Algemene Vereniging van instellingen voor bejaardenzorg, Willem de Zwijgerlaan 66, 2582 ES Den Haag; telefoon 070-547100.

Blinden. Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtienden, De Vang 11, 6581 DN Malden; telefoon 080-581103. Stichting Algemene en Individuele Blindenbelangen, Vondelstraat 128, 1054 GS Amsterdam; telefoon 020-167777.

Borstamputatie. Werkgroep After Care, Radiotherapeutisch Instituut Tilburg, Prof. F. C. Dondersstraat 20, 5017 HL Tilburg; telefoon 013-435501.

Chorea. Vereniging van Huntington. Postbus 305, 2400 AH Alphen aan den Rijn; telefoon 02507-6750. Contactblad. Brochure: informatie over de cho-

* Medisch student.

** Hoogleraar huisartsgeneeskunde Rijksuniversiteit Groningen, destijds lector huisartsgeneeskunde Rijksuniversiteit Leiden.

rea van Huntington voor familie en vrienden van patiënten, chorea van Huntington en erfelijkheid.

Cystic Fibrosis. Nederlandse cystic fibrosis stichting, Aquariuslaan 54, 5632 BD Eindhoven; telefoon 040-421812. Driemaandelijks blad „Bericht”. Brochures: uw kind en cystic fibrosis, cystic fibrosis informatie voor jonge mensen, dieet bij cystic fibrosis. Folders: er is een CF kind in uw klas, wat wil de N.C.F.S.

Doven en Slechthorenden. Nederlandse Vereniging voor Slechthorenden, contactadres: Mw. H. Thierens, Weerdseweg 1, 7214 DM Epse; telefoon 05759-2235. Blad: Omega. Literatuurlijsten. Stencil: de problemen die slechthorendheid met zich mee brengen, voorlichting aan goedgehoorden in de omgang met slechthorenden en doven, de hoorslang. Slechthorende Jongeren Organisatie, Postbus 195, 1430 AD Aalsmeer; telefoon 02977-22903.

Stichting Doof-Blinden, Zichtenburglaan 260, 2544 EB Den Haag; telefoon 070-924321. Weekblad „Blinco” (in braille). Folders: wenken voor de omgang met doof-blinden, gids voor de omgang met doofblinden. Adreslijst Stichting Doof-Blinden. Pakket communicatie-mogelijkheden voor doofblinden.

Dwarslaesie. Stichting de Schakel, p/a Mw. T. van Leening, Arnhemse Bovenweg 199, 3971 ME Driebergen; telefoon 03438-3587. Contactbrief „de Schakel”. Brochure: seksualiteit en de vrouw met een dwarslaesie.

Epilepsie. Federatie voor Epilepsiebestrijding, Brigittenstraat 22, 3512 KM Utrecht; telefoon 030-318316. Brochures in verschillende talen. Wenken voor ouders en opvoeders. Radiointerviews 1974 (over kinderen). Adreslijst klinieken. Folder over medicijnen.

Euthanasie. Informatiecentrum Vrijwillige Euthanasie, Zuidenweg 42, 8393 KT Vinkega (post Noordwolde Fr.); telefoon 05613-1549. Stencils: aanwijzingen voor het gebruik van het levenstestament, medische handelingen die geweigerd kunnen worden, een pleidooi voor vrijwillige euthanasie, informatie over vrijwillige euthanasie. Literatuurlijst. Bulletin „eu thanatos”.

Fobie. Stichting Fobie club Nederland, Mw. M. N. Wolf-Ferdinandusse, V. d. Valk Boumanlaan 84, 3446 GK Woerden; tel. 03480-12674. Blad „Fobie-vizier”.

Geestelijk gehandicapten. Nederlandse vereniging voor sociaal pedagogische zorg, Postbus 61251, 2506 AG Den Haag; telefoon 070-652938.

Vereniging voor ouders van geestelijk gehandicapten, Postbus 103, Maarssen; telefoon 03465-63644. Folder: anders dan anderen, nou èn? Literatuurlijst. Brochure: Vereniging van ouders van geestelijk gehandicapten. Blad „Raakpunt”.

Gehandicapten. Algemene Nederlandse Invaliden Bond, Verspronckweg 243, 2023 BH Haarlem; telefoon 023-259281. Folder: volwaardig leven met een handicap: daar moet je voor vechten. Maandblad „Interval”. Bond voor Motorisch Gehandicapten (B.O.S.K.), Anna Paulownastraat 52, 2591 JB Den Haag; telefoon 070-462900. Folder: een kennismaking met de B.O.S.K.

Gehandicapten Organisatie Nederland, Leenderweg 188, 5644 AB Eindhoven; telefoon 040-114970.

Nederlandse Federatie van Voorzieningscentra voor lichamelijk gehandicapten, Kanaalstraat 4, 8181 HW Heerde (Gld); telefoon 05782-2055.

Nederlandse Vereniging Sociale zorg voor minder validen (A.V.O.), Postbus 850, 3800 AW Amersfoort; telefoon 033-35214.

Stichting Aanpassingen voor Gehandicapten, Voorburgseweg 36, 2264 AG Leidschendam; telefoon 070-270800.

Stichting algemeen welzijnsfonds voor geestelijk en lichamelijk misdeelden (A.W.F.), Van Iddekingeweg 68, 9721 CJ Groningen; telefoon 050-259739.

Gelaryngectomeerden. Nederlandse Stichting voor Gelaryngectomeerden, Postbus 35, 3950 AA Maarn, telefoon 03432-1271. Brochures: eerste hulp voor gelaryngectomeerden, revalidatie na laryngectomie.

Gezinsplanning. Centrale Gezinsplanning en Seksuele Opvoeding, De Beriotstraat 42, Brussel-1030, België; telefoon 09-3222173278.

Dr. J. Rutgers Stichting, Postbus 17430, 2502 CK Den Haag; telefoon 070-631750. Folders: sterilisatie, de pil, het spiraaltje, voorbehoedsmiddelen. Pamflet: geslachtsziekten. Stencils: de morning-after pil of de pil-achteraf, borstonderzoek, het uitstrijkje van de baarmoedermond, seksuele voorlichting, lijst van abortusklinieken.

Hart. Nederlandse Hartstichting, Sophiaalaaan 10, 2514 JR Den Haag; telefoon

070-924292. Lijst van zowel populaire als wetenschappelijke literatuur.

Hemofilie. Nederlandse Vereniging van Hemofiliepatiënten, Dr. W. G. M. Hoedemakers, 't Wed 2, 4132 CC Vianen; telefoon 03473-1027.

Homofilie. C.O.C., Frederiksplein 14, 1017 XM Amsterdam; telefoon 020-234596. Maandblad „Sek”. Folders: de vrouw die kiest een vrouw, getrouwd zijn als je homoseksueel bent, het C.O.C. relatiebureau. De kwaadmaakkrant, de introductiekrant.

Hooikoorts. Niesbrigade, Bremstraat 30, 7531 CJ Enschede; telefoon 053-331516.

Kanker. Stichting Koningin Wilhelmina Fonds, De Lairessestraat 33, 1671 NS Amsterdam; telefoon 020-735574.

Kinderen. Oudercomité Kinderhartenfonds, Prof. Bronckhorstlaan 2, 3723 MB Bilthoven; telefoon 030-790244. Prinses Beatrix Fonds, Postbus 90414, 2509 LK Den Haag; telefoon 070-853100.

Stichting Kinderverzorging en opvoeding, Burgemeester Patijnlaan 65, 2585 BJ Den Haag; telefoon 070-630946. Gespreksgroepen, veel boeken, brochures en scripten; lijst op aanvraag.

Kindermishandeling. Vereniging tegen kindermishandeling, Van Speijkstraat 36, 2518 GD Den Haag; telefoon 070-631923. Informatiekrant „VUM Bulletin”. Literatuuroverzicht op aanvraag. Informatiepakketten voor middelbare scholieren, werkers in de gezondheidszorg, opleidingen, universiteiten. Vertrouwensarts, telefoon 020-142455.

Kruiswerk. Stichting Nationaal Centrum voor Kruiswerk, Van Vollenhovenlaan 661, 3527 JP Utrecht; telefoon 030-910380. Catalogus met aan te vragen voorlichtingsmateriaal: films, dia's, stencils enzovoort. Brochure: uw leven lang gezondheidszorg thuisbezorgd.

Multiple sclerose. Nederlandse multiple sclerose stichting, Bezuidenhoutseweg 229, 2594 AL Den Haag; telefoon 070-853100.

Nieren. Nierstichting Nederland, Postbus 90414, 2509 LK Amsterdam; telefoon 020-121343.

Ongewenste Zwangerschap. Stichting medisch verantwoorde zwangerschaps-

onderbreking Stimezo, Dr. W. F. Stormkliniek, Ebenhaëzerstraat 22c, 3083 RN Rotterdam; tel. 010-815522.

Oorlogsslachtoffers. Centrum '45, Rijnzichtweg 35, 2342 AX Oegstgeest; telefoon 071-155242. Zie voor literatuurlijst het septemhernummer 1978 van het maandblad voor de Geestelijke Volksgezondheid: Centrum '45; introductieboekje centrum '45.

Preventie. Nederlandse Stichting voor Gezondheidsbewaking, Postbus 3777, 1000 PB Amsterdam, telefoon 020-268528.

Vereniging Voorkomen is beter, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam; telefoon 010-673150.

Psoriasis. Psoriasis Organisaties, Jozef Israëlslaan 113, 6813 JC Arnhem; telefoon 085-433000. Aangeraden boek: J. de Korte, Mensen met psoriasis.

Psychiatrische patiënten. Cliëntenbond, Postbus 3541, 2501 EM Den Haag; telefoon 070-458695. Tweemaandelijks tijdschrift „Bulletin van de cliëntenbond”. Folders: A.W.B.Z., medicijnen informatie, opname en rijbewijs, informatiefolder over de cliëntenbond. Stichting Pandora, 2^e Constantijn Huygensstraat 77, 1073 XN Amsterdam; telefoon 020-127552.

Reuma. Nederlandse Vereniging reumatiekbestrijding en Stichting Nationaal Reumafonds, 1^e Sweelinckstraat 62, 2517 GG Den Haag; telefoon 070-469696. Brochures (zeer praktisch): reumafacten, handige hulpmiddelen voor mensen met verminderde bewegingsfuncties, arthrosis deformans, de ziekte van Bechterew, reumatoïde artritis.

Revalidatie. Nederlandse vereniging voor revalidatie, Postbus 323, 3500 AH Utrecht; telefoon 030-331121. Uitgebreide bibliotheek, open dagelijks van 10 tot 16.30 uur; schriftelijk/telefonisch lenen mogelijk.

Roken. Club Actieve Nietrokers (CAN), Postbus 300, 2501 CH Den Haag; telefoon 070-501306. Zie ook alcohol.

Seksualiteit. Nederlandse Vereniging voor Sexuele Hervorming (NVSH), Postbus 64, 2501 CB Den Haag; telefoon 070-600010. Lijst van boeken, uitgegeven door of in samenwerking met de stichting uitgeverij NVSH. Veel informatiemateriaal; lijst op aanvraag.

Spierdystrofie. Vereniging spierdystrofie Nederland, Rutgers van Rozenburglaan 4, 3744 MC Baarn; telefoon 02154-18400. Catalogus: publicaties inzake spierdystrofie. Literatuurlijst: literatuurservice. Brochures: vroegtijdige opsporing van erfelijke en aangeboren ziekten, spierdystrofie Wie wat waar, voor arts/begeleiders van mensen met spierziekten. Folders: wat is spierdystrofie?, verwijsmogelijkheden op medisch gebied. Tijdschrift.

Stoma. Harry Bacon club, Chirurgische kliniek A, Wilhelminagasthuis, 1^e Helmerstraat 104, 1054 EG Amsterdam; telefoon bezoekdienst: 020-363609 of 02990-27578. Contactorgaan „Vooruitgang”. Brochures: informatie over de Harry Bacon club, nuttige wenken voor stoma patiënten, Jan en zijn vriendje (f 2,00), enkele anatomische bijzonderheden over een stoma (f 1,50), sex, zwangerschap en de vrouwelijke stomapatiënt (f 3,00).

Stotteren. Nederlandse Vereniging voor logopedie en foniatrie, Ammanplein 2, 3031 BA Rotterdam; telefoon 010-139527.

Stichting ter bestrijding van het stotteren, Foniatische afdeling van het Academisch Ziekenhuis Utrecht, Catharijnesingel 101, 3511 GV Utrecht; telefoon 030-328234.

Stichting Stottertherapie, Van Dorth tot Medlerstraat 37, 6921 AW Duiven; telefoon 08367-1852 (van 8.30 tot 12.00 uur). Brochure: over de Stichting Stottertherapie, Doetinchemse Methode met achterin literatuuropgave.

Suikerziekte. Diabetesvereniging Nederland, Postbus 9210, 3506 GE Utrecht; telefoon 030-620822.

TBC. Koninklijke Nederlandse Centrale Vereniging tot Bestrijding van TBC, Postbus 146, 2501 CC Den Haag; telefoon 070-558600/558601.

Verbranding. Nederlandse Brandwonden Stichting, Postbus 1015, 1940 EA Beverwijk; telefoon 02510-20237. Folders: deze folder kan uw leven redden of u ondragelijke pijn besparen, waarvoor is de huid, donorcodicil, geven na leven doet leven.

Vereniging van ex-brandwondenpatiënten, Postbus 1015, 1940 EA Beverwijk; telefoon 02510-20237. Brochure: vereniging van ex-brandwondenpatiënten.

Vergiften. Nationaal vergiftigen in-

formatiecentrum van het Rijksinstituut voor de Volksgezondheid te Utrecht, Postbus 1, 3720 BA Utrecht; telefoon 030-789111.

Voeding. Voorlichtingsbureau voor de voeding, Postbus 85700, 2508 CK Den Haag; telefoon 070-469512. Twintig diëtenrichtlijnen en recepten. Persberichten: tweemaal per maand voor de huisvrouw, eenmaal per maand voor diëtisten en leraressen. Voorlichtingsmateriaal voor hen die voorlichting of les geven.

Vrouwen. Stichting „Blijf van m'n lijf”, Postbus 4241, 1000 AE Amsterdam; telefoon 020-942758. Folders: weglopen doe je niet zomaar, informatie over „Blijf van m'n lijf”.

Stichting VIDO (vrouwen in de overgang), Constantijn Huygenslaan 60, 1422 HJ Uithoorn; telefoon 02975-61347; voor een gesprek: 02975-63325 of 075-287868. Blad: „Vido-krant”. Informatiemap met onder andere: tips voor de overgang.

Vrijwilligers. Stichting landelijke unie van vrijwilligers, J.J. Viotterstraat 18, 1071 JR Amsterdam; telefoon 020-796402.

WAO. WAO-groep Utrecht-Overvecht, Buurthuis Marokkoreef, Marokkoreef 13, 3564 EV Utrecht; telefoon 030-617406.

Weduwnaars en Weduwen. Crisisgroep Weduwnaars, Postbus 32554, 2503 AG Den Haag; telefoon 070-668111. Stencil: informatie over uitgaven van de crisisgroep weduwnaars. Literatuurlijst.

Yoga. Stichting Yoga Nederland, Welgelegenstraat 15, 2012 JC Haarlem; telefoon 023-313969.

Bronnen

Wie helpt wie. *Prinses Beatrix Fonds, Samson, Alphen aan den Rijn*, 1975.

Wolffers, I. Patiëntenboek. *Bert Bakker, Amsterdam*, 1978.

Deze lijst is bijgewerkt tot 31 juni 1979.